

VERSLAG

Derde bijeenkomst participatie agenda 'De Kust Gezond', gehouden d.d. 29 oktober 2015 in het Muzee Scheveningen, Neptunusstraat 90-92, Den Haag.

Aanwezig zijn: omwonenden en ondernemers uit Scheveningen Bad. Namens de gemeente Den Haag, Boudewijn Revis, wethouder BSKB, diverse vertegenwoordigers van de Dienst Stedelijke Ontwikkeling (DSO), de Dienst Stadsbeheer (DSB) en het Stadsdeelkantoor Scheveningen. Gespreksleider: Arjen Koene, projectleider DSO/PmDH.

1. Opening bijeenkomst

Arjen Koene, projectleider opstellen en uitvoeren van het programma 'De Kust Gezond', opent de derde bijeenkomst die in het kader staat van de participatie agenda 'De Kust Gezond' en hij heet daarbij de aanwezigen hartelijk welkom in het Muzee Scheveningen.

2. Inleiding en context

Door Boudewijn Revis, wethouder Binnenstad, Stadsontwikkeling, Kerngebieden en Buitenruimte, (BSKB) wordt het programma en de agenda van de bijeenkomst toegelicht. Het programma 'De Kust Gezond' 2015-2025 is onderdeel van het coalitieakkoord van het College van B&W en is opgebouwd uit deelprojecten die de komende tien jaar worden uitgevoerd. De eerste cluster deelprojecten wordt uitgevoerd tot 2018 en hiervoor is een budget beschikbaar gesteld van 20 miljoen euro.

De uitvoering van het programma 'De Kust Gezond' dient in het bijzonder te leiden tot het levendiger en aangenamer maken van de openbare ruimte van Scheveningen Bad voor bewoners, ondernemers en bezoekers.

Tijdens de startbijeenkomst van 24 maart jl. zijn met name de plannen en het proces toegelicht over de opzet van het investeringsprogramma. De tweede bijeenkomst heeft geleid tot prioritering van de verschillende deelprojecten en het maken van keuzes uit het Handboek Openbare Ruimte. Parallel daaraan is met de bewoners en ondernemers gesproken over de herinrichting en vergroening van het Palaceplein dat onlangs heeft geleid tot de presentatie van het definitieve ontwerp, dat in 2016 in uitvoering wordt genomen.

Ondertussen vindt ook een groot aantal inspraakmomenten plaats over het strandbeleid in wording, de verkeerscirculatie Scheveningen en – recent – de opvang van vluchtelingen in Scheveningen (op de langere termijn). Over de aanpak en werkzaamheden rond het verkeer vindt nauw overleg plaats met wethouder Ton de Bruijns, zodat alle verkeerswerkzaamheden en werkzaamheden in de openbare ruimte, goed op elkaar kunnen worden afgestemd. Er is reeds gestart met vervanging van het spoor van tramlijn 9, dat ook de uitvoering van het programma 'De Kust Gezond' raakt.

Andere positieve ontwikkelingen zijn, dat in Scheveningen Bad ook particuliere initiatieven zijn c.q. worden ontwikkeld, die grote impact hebben op het aantrekkelijker maken van de openbare ruimte. Eén daarvan is bijvoorbeeld de ontwikkeling van de Pier van Scheveningen.

Het Uitvoeringsprogramma en het Handboek Openbare Ruimte

De bijeenkomst van vandaag staat in het kader van de bespreking van het Uitvoeringsprogramma. Het uitvoeringsprogramma en het Handboek Openbare Ruimte dient te worden vastgesteld voor het eind van 2015. Parallel aan dit traject vindt overleg plaats over de gebiedsplannen, die eveneens aan het eind van 2015 worden vastgesteld.

In het Uitvoeringsprogramma zijn de navolgende sfeergebieden gecategoriseerd:

- De Boulevard.
- Het Zwarte Pad.
- De Gevers Deynootweg.
- Het Kurhaus en omgeving.
- Seinpostduin.
- Het Circusplein.
- De Zwolsestraat.
- De woonwijken.

Concept programma 'De Kust Gezond 2016-2018'

Het is haalbaar de navolgende vier prioriteiten met de huidige beschikbaar gestelde financiële middelen de komende twee/drie jaar te realiseren.

	<u>Ontwerp</u>	<u>Uitvoering</u>
1. Vergroening Palaceplein	2015	2016
2. Aansluiten op werk > tramlijn 9 op het Zwarte Pad	2014	2016
3. Seinpostduin opruimen/actualiseren	2012/2016	2016/2017
4. Kurhaus	2016	2016/2017
<u>Daaropvolgende prioriteiten zijn:</u>		
5. Noord Boulevard	2016	2018
6. Boulevard Midden (Sealife t.m. de Pier)	2016	nader te bepalen
7. Gevers Deynootweg zuidelijk deel		nader te bepalen

De plaats in het programma DKG van de Gevers Deynootweg Zuid hangt samen met de aanstaande werkzaamheden aan tramlijn 1. Het programma van de openbare ruimte Gevers Deynootweg Zuid kan de komende periode worden uitgevoerd, mits deze werkzaamheden kunnen aansluiten op de werkzaamheden aan lijn 1. In voorkomend geval is er geen budget meer beschikbaar om ook het programma van de Boulevard Midden uit te voeren. Met andere woorden: één van deze twee projecten wordt tot 2018 in uitvoering genomen (nader te bepalen).

3. Presentatie en toelichting Arjen Koene (hand-out wordt bij het verslag gevoegd).

Voor de maand december staan twee belangrijke besluiten op de rol, zijnde het Handboek Openbare Ruimte waarin de basisinrichting van de openbare ruimte van Scheveningen Bad - inclusief kleuren en materialen - is vastgelegd en het Uitvoeringsprogramma, waaraan een eerste richting is gegeven aan de hand van hetgeen door de gemeente is gepresenteerd in de bijeenkomst van 23 juni jl.

Handboek Openbare Ruimte

De input van de tweede bijeenkomst is door de gemeente verder ontwikkeld en komt er in grote lijnen op neer, dat op de boulevard de kleuren terugkomen van Morales, de bekende 'Scheveningse visjes', zitranden en anti parkeerpaaltjes in 'Scheveningse kleuren'. De getoonde sfeerbeelden worden door de aanwezigen positief ontvangen.

Uitvoeringsprogramma en Projecten, presentatie en beantwoording vragen

Palaceplein

Het definitief ontwerp van de vergroening van het Palaceplein is in de lokale kranten gepubliceerd. Momenteel bevindt het project zich in de aanbestedingsfase. Het uitvoeringsprogramma gaat van start in januari 2016.

Ontwikkeling van Tramlijn 9

Op dit moment wordt aan het spoor op de Nieuwe Parklaan gewerkt. Na de zomer van 2016 wordt gestart met de werkzaamheden aan lijn 9, vanaf het Circusplein tot aan de keerlus bij het Zwarte Pad. Met het programma De Kust Gezond wordt getracht aan te sluiten op deze werkzaamheden, zodat overlast wordt voorkomen en kosten worden gedrukt.

Vraag van de heer Lautenbach: met betrekking tot het aansluiten van de werkzaamheden van het spoor lijn 9 op de werkzaamheden in het kader van de nieuwe parkeergarage bij de kerk.

Door Arjen Koene wordt toegelicht, dat één en ander afhankelijk is van het tempo en de kwaliteit van de vergunning van de parkeergarage. Het luistert zeer nauw, om het verzinken van de parkeerbak af te stemmen op de planning van het spoor (het moment dat het spoor er uit gaat). Of dit haalbaar zal zijn, dient te worden afgewacht.

Vraag van de heer Rosendahl Huber inzake de donkere vlakken op de plattegronden.

De heer Rosendahl Huber houdt een pleidooi om – in verband met het moeilijk schoonhouden – op bermen, groenstroken e.d. geen grint te gebruiken.

Door de gemeente wordt aangegeven, dat alle donkere vlakken op de plattegronden de bestemming 'groen' hebben.

Vraag van de heer Sonnemans met betrekking tot de groenstroken (trambaan en middenberm) ter hoogte van de appartementen Gevers Deynootweg. Als attentiepunt wordt benoemd, dat bij de appartementen regelmatig tourbussen stoppen die onder meer senioren en minder validen afzetten. De groenstroken kunnen wat dat betreft belemmerend werken.

Klaas Hilverda zal dit punt in de pauze aan de hand van de sfeerimpressies nader toelichten, maar geeft op voorhand aan dat de locatie waarop wordt gedoeld deels bestaat uit een fietspad en deels uit een inrijstrook (dus, geen groen).

Openbare toiletvoorziening Scheveningen: gezien de situatie dat de bezoekers van Scheveningen veelal een lange reis achter de rug hebben, wordt gepleit voor een openbare toiletvoorziening. De wethouder acht dit een goede suggestie en zegt toe dat een openbare toiletvoorziening nader besproken zal worden in de ontwerpfase.

Seinpostduin

De uitvoering van het deelproject staat eind 2016 op de rol. Met de omwonenden vindt nog nader overleg plaats over alle details aangaande het ontwerp. Desgevraagd licht Arjen Koene toe, dat de binnenzijde van de helling bij het Seinpostduin wordt voorzien van een trappartij.

Kurhaus en omgeving (inclusief Bezaansmast en Palacestraat)

Het ontwerp wordt begin volgend jaar met alle direct betrokkenen besproken. Het gaat daarbij in het bijzonder over de verbetering van het achterland richting boulevard en de aanleg van groen, met als doel het gebied te verfraaien en een prettiger verblijfsklimaat te creëren.

Noord Boulevard

De ontwikkeling van de Noord Boulevard hangt samen met de ontwikkeling van Hommersom. Het is een aanname dat de ontwikkeling van Hommersom de komende jaren gaat plaatsvinden en daar zal de ontwikkeling van de Noord Boulevard op dienen aan te sluiten, als zijnde één project. Tevens hangt de ontwikkeling van de Gevers Deynootweg daarmee nauw samen (i.v.m. de invloed op de verkeersafwikkeling van de geplande parkeergarage).

Boulevard Midden

Betreft een forse kwaliteitsslag. Het jaar 2016 staat voor een groot deel in het teken van het ontwerp en de ontwikkeling van een nieuwe boulevard. In antwoord op een vraag van de heer Griizen geeft Arjen Koene aan, dat er nog geen nieuwe boulevard is ontworpen. De ontwikkeling van een zomerboulevard is een optie en wordt in de ontwerpfase meegenomen.

Gevers Deynootweg, zuidelijk deel

Het zuidelijk deel van de Gevers Deynootweg voldoet niet aan de huidige ontwerpstandaarden. Gepoogd zal worden meer ruimte en kwaliteit te creëren en daarbij is het niet ondenkbaar dat één van de functies (voetganger, parkeren, fietser, auto) zal moeten inbinden om een andere functie meer ruimte te bieden.

Zwolsestraat: aanbeveling van de heer De Jongh met betrekking tot verwijzingen naar het strand (b.v. borden met de aanduiding 'nog 500 meter tot het strand').

De wethouder geeft aan, dat het programma van de verkeerssituatie Zwolsestraat en de studie daaromtrent na 2018 plaatsvindt, maar dat de oproep aangaande verwijzingen naar het strand in het kader van de 'quick wins' een goede suggestie wordt geacht en in uitvoering zal worden genomen.

Omgeving van het Kurhaus: van de zijde van de bewoners wordt aandacht gevraagd voor het beheer en handhaving. Met name de afvalcontainers in de omgeving van het Kurhaus, de oliesporen van vuilniswagens, her en der gestalde fietsen en geparkeerde auto's zijn 'een doorn in het oog'.

Door de wethouder wordt aangegeven dat extra middelen beschikbaar zijn gesteld voor het beheer van Scheveningen Bad (is een traject naast DKG).

In het kader van de verbetering van het beheer zal aandacht worden besteed aan de knelpunten ter zake en in de ontwerpfase aan de vuilcontainers, fietsenstalling (Palaceplein) en geparkeerde auto's.

De heer Smit vraagt aandacht voor de groenvoorziening en de situatie dat Scheveningen Bad door grote mensenmassa's wordt bezocht. In dat kader doet de vraag zich voor, of het groen daartegen is bestand.

Arjen Koene geeft aan, dat de discussie over het groen en het gebruik, of misbruik daarvan, nog gevoerd zal worden. In ieder geval wordt zoveel mogelijk getracht te voorkomen, dat door het groen wordt heengelopen. Het groen dat wordt aangeplant, zal bestand zijn tegen het zeeklimaat (grassen, heesters en dennen).

De heer Rosendahl Huber refereert aan de straatverlichting en geeft daarbij aan, dat veel bewoners hun zorg hebben uitgesproken over het effect van de verlichting.

Arjen Koene stelt voor dat de impressies van de straatverlichting tijdens de pauze bekeken worden. Op de impressies zijn sterren ingetekend die aanduiden dat hier ruimte is om af te wijken van de vast te leggen standaard. Dit geldt onder meer voor de omgeving van het Kurhaus.

De heer De Jongh vraagt of alle betrokkenen inzicht krijgen in de investeringen die met de verschillende deelprojecten gemoeid zijn?

Arjen Koene antwoordt op deze vraag bevestigend. De besluiten ter zake worden per deelproject door het College genomen en daarna zijn deze – inclusief de geraamde investeringen – openbaar.

De heer Lautenbach vraagt of de ontwikkeling van het Renbaankwartier lang op zich zal laten wachten. Dient daarbij te worden gedacht aan b.v. 2025 of 2030?

Arjen Koene antwoordt dat het in de lijn der verwachting ligt, dat dit eerder 2025 zal zijn dan 2030.

Vervolg > Conceptprogramma 'De Kust Gezond' 2018

8. Zwolsestraat

9. Palaceplein (lange termijn)

10. Woonbuurten.

De bijeenkomst wordt voor een korte pauze geschorst. Tijdens de pauze wordt de gelegenheid geboden de impressies en sfeerbeelden nader te bekijken.

4. Vervolg en planning

Arjen Koene heropent de bijeenkomst. Vooruitlopend op de besluitvorming in december 2015 wordt ten behoeve van alle geïnteresseerden een inloopbijeenkomst georganiseerd.

Planning

- Inloopbijeenkomst: eind 2015
Besluit College B&W: december 2015.
- Start Palaceplein: december 2015.
- Bijeenkomst VO Seinpostduin: februari 2016.

5. Slotwoord wethouder BSKB

De wethouder dankt de aanwezigen voor de inbreng en aangeleverde suggesties en ideeën, die door de gemeente worden meegenomen bij zowel het Uitvoeringsprogramma, als de verdere ontwikkeling van de deelplannen. In het bijzonder zal aandacht worden besteed aan:

- a. Het realiseren van een openbare toiletvoorziening. Dit wordt meegenomen in de ontwerpfase.
- b. Aandacht voor beheer en handhaving (containers, beheer straten > fietsen > auto's e.d.).
- c. Aandacht voor 'het groen'. De discussie over het groen wordt volgend jaar gevoerd en daarbij komen zaken aan bod, zoals de kwaliteit van het groen (duingroen) en maatregelen die genomen kunnen worden om het groen – daar waar mogelijk - tegen mensenmassa's te beschermen (oversteekplaatsen e.d.). Het voornaamste is echter, dat door middel van het realiseren van meer groen, het 'versteende beeld van Scheveningen' tot het verleden gaat behoren.
- d. Quick wins: zoals het realiseren van verwijzingsborden naar het strand in de Zwolsestraat.
- e. Instellen van kerngroepen: deze suggestie wordt in overweging genomen bij grote ontwikkelingsfasen zoals de Boulevard.

- f. Tijdschema: het slot (december) is in zicht, maar dat neemt niet weg dat goede aanvullingen welkom zijn. Voor zover deze nog binnen het tijdschema passen, worden deze meegenomen.

Ten aanzien van het tijdschema deelt mevrouw De Vries mee, dat een aantal ondernemers en bewoners van noordelijk Scheveningen zich nog een beeld aan het vormen zijn over de plannen. De wethouder refereert naar aanleiding hiervan aan het tijdschema en geeft aan, dat input welkom is en zal worden meegenomen voor zover deze binnen het tijdschema past.

Door de heer Grijzen wordt aangegeven dat de projectorganisatie van het eerste deel van de Boulevard goed heeft gefunctioneerd en dat deze manier van werken kan worden voortgezet bij de verdere ontwikkelingen. De wethouder zegt toe, dat dit zal worden meegenomen.

De wethouder dankt vervolgens de aanwezigen hartelijk voor de constructieve bijeenkomst en hij geeft daarbij aan, dat alle input en betrokkenheid bij hem tot veel enthousiasme en vertrouwen heeft geleid om van 'Scheveningen iets moois te maken'.

De bijeenkomst wordt vervolgens gesloten met de toezegging dat het verslag van deze bijeenkomst aan de aanwezigen zal worden toegestuurd. Zij dienen daartoe de presentielijst te ondertekenen en te voorzien van een emailadres en desgewenst een telefoonnummer.